

การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาโดยใช้เทคนิคสื่อประสม
ในการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์*

THE DEVELOPMENT OF PROBLEM – SOLVING SKILL
BY USING MULTIMEDIA IN ECONOMIC UNITS
FOR PRATHOMASUKSA 4 STUDENTS,
KHAMTHIENG ANUSSORN SCHOOL

กนกดารา มณีเสลา

Kanokdara Maneelada

ชนินทร์ ยาระณะ

Chanin Narana

วารุณี โพธิสินธุ์

Varunee Pothasin

มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

North-Chiang Mai University, Thailand

E-mail: kanokdara.dai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีขอบเขตด้านประชากร จำนวน 96 คนและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สามารถพัฒนบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด

* Received 17 August 2023; Revised 26 September 2023; Accepted 27 September 2023

2. ผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์ โดยใช้สื่อประสม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลการเรียนรู้, สื่อประสม, เศรษฐศาสตร์

ABSTRACT

This research aims 1) to develop the lessons in the economics learning unit using mixed media techniques in the social studies, religion, and culture subject group for Prathomasuksa 4 students at Khamthiang Anussorn School. 2) to compare the results of problem-solving skills before and after class. 3) to study student satisfaction with the development of teaching and learning. With a population scope of 96 people. Data was collected from a sample group of 32 Prathomasuksa 4 students in semester 2, the academic year 2022, at Khamthiang Anussorn School. The data were analyzed with mean statistics, standard deviation, and percentage.

The results showed that;

1. Lessons in the economics learning unit can be developed using mixed media techniques in the social studies, religion, and culture subject group for Prathomasuksa 4. Students at Khamthiang Anussorn School are at the highest level.

2. Achievement in problem-solving skills before and after studying: The average score of students after studying is significantly higher than the average score before studying at the 0.01 level.

3. The satisfaction analysis results found that students' satisfaction in Prathomasuksa 4 at Khamthiang Anussorn School impacts the development of teaching and learning social studies, religion, and culture learning groups in the economics learning unit using multimedia. Overall, it is at the highest level.

Keywords: Learning outcomes, Mixed media, Economics

บทนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นั้นมุ่งเน้นให้นักเรียนอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข ผู้เรียนต้องเป็นพลเมือง ดีศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา เห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความรักชาติและ ภูมิใจในความเป็นไทย ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง พ.ศ. 2553-2561 ที่มีเป้าหมายเพื่อทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประสบ ความสำเร็จในประเทศโดยการสร้าง “พลเมือง” ที่มีความสามารถปกครองตนเองในระบอบ ประชาธิปไตย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระ เศรษฐศาสตร์) เศรษฐศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำของมนุษย์ในพฤติกรรม การ บริโภค การแจกจ่าย และ การบริโภคสินค้าและบริการ ซึ่งในชีวิตประจำวันของผู้เรียนก็ จะต้องเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าว วิชาเศรษฐศาสตร์จึงมีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น พลเมืองของประเทศในทุกระดับจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระเศรษฐศาสตร์ เพื่อจะได้ เป็นพลเมืองที่เข้าใจสภาพเศรษฐกิจ ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาทาง เศรษฐศาสตร์ของประเทศให้ถูกต้อง โดยเฉพาะนักเรียน การได้เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จะช่วย ฝึกให้มีความสามารถในการใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจ และยังช่วย ให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ประจำวัน เช่น การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถเลือกชนิด ของสินค้าหรือบริการที่มีประโยชน์ เพื่อสนองความต้องการของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนการใช้จ่ายของตนเองอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสามารถ เข้าใจและคาดคะเนสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศและของโลกได้ ทำให้สามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีอีกทั้งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ ต้องเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญเพื่อที่จะสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ทักษะแก้ไขปัญหาทาง เศรษฐศาสตร์นั้น เป็นทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาแล้วทบทวนจากความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งความสามารถในการแก้ปัญหาจะเกิดได้จากการจัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการคิด กระบวนการคิด ทักษะกระบวนการในการแสวงหาความรู้ และความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาด้วยตนเองได้และในระบบกลุ่มเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ต้องจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบวิธีการสอนและเทคนิควิธีการ สอนที่หลากหลาย อีกทั้งต้องให้ผู้เรียนได้คิดและได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ที่ได้รับ แล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ แต่ทว่า เนื้อหาสาระของเศรษฐศาสตร์ค่อนข้างยาก ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีพื้นฐานชอบที่จะคิดเพื่อ ตัดสินใจอย่างรอบคอบในทุกเรื่อง จึงทำให้นักเรียนบางคนรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่คอยสนใจหรือ

กระตือรือร้น ที่จะเรียนเศรษฐศาสตร์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพที่แตกต่างกัน คือ มีทั้งคนเก่งและคนอ่อนเมื่อต้องมาเรียนอยู่ห้องเดียวกัน การใช้ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจึงไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนแต่ละคนย่อมเกิดการเรียนรู้ในสภาพที่แตกต่างกันด้วยการเลือกวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การเรียนการสอนในชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์จากสภาพปัญหาดังกล่าวประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่านักเรียนมีปัญหาในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านทักษะการคิดและแก้ไขปัญหาซึ่งจะเห็นได้จากการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบย่อย การตอบคำถามในชั้นเรียนและการสอบถามกลางภาคในส่วนอัตรณ์ โดยข้อคำถามที่วัดความรู้ความจำและความเข้าใจนั้นนักเรียนส่วนใหญ่สามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ข้อคำถามที่วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการคิดและแก้ไขปัญหาพบว่านักเรียนนั้นไม่สามารถที่จะวิเคราะห์และตอบคำถามในบทเรียนนั้น ๆ ได้ซึ่งในสาระเศรษฐศาสตร์ ต้องเน้นให้ผู้เรียนได้คิดและได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับ แล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนถือเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ สื่อการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และยังช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกสนานและรู้สึกเบื่อหน่ายการเรียน เกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียนนั้น การสอนแบบบรรยายโดยใช้สื่อที่มีลักษณะเป็นเอกสารข้อความต่าง ๆ แล้วมีการนำเอาสื่อที่เป็นภาพนิ่ง เสียง และสื่อเคลื่อนไหวมาประกอบ ซึ่งเชื่อว่าจะช่วยทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เรียกการใช้สื่อในลักษณะดังกล่าวว่า การสอนโดยใช้ สื่อหลายแบบ หรือเรียกแพร่หลายว่า สื่อประสม (ชนิกา บัวผื่น, 2556)

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานสายผู้สอน จึงตระหนักและเห็นความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิคสื่อประสมซึ่งประกอบด้วยสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ภาพยนตร์การ์ตูน และการแสดงบทบาทสมมติเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นความสนใจ ความเอาใจใส่ต่อบทเรียนของนักเรียนมากขึ้นแล้วยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนจะเป็นการสร้าง ความตระหนักให้นักเรียนได้เห็นคุณค่า มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระเศรษฐศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ โดยใช้สื่อผสม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อทักษะการคิดแก้ปัญหาด้วยสื่อผสม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบการทดลองกลุ่มเดียวมีการวัดก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม The One Group Comparison Pretest Posttest Design โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับด้านการวัดและประเมินผลทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยใช้เทคนิคสื่อผสมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคนิคสื่อผสมมาใช้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ในด้านเทคนิคสื่อผสม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ จำนวน 96 คน ห้องเรียน 3 ห้องๆละเท่ากัน จึงได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 32 คน โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
ตัวแปรต้น กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา โดยใช้เทคนิคสื่อผสมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการคิดแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ

3.2 เศรษฐกิจพอเพียง

3.3 หน้าที่ของเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่เป็นนวัตกรรม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ภาพยนตร์การ์ตูน และการแสดงบทบาทสมมติในบทเรียนหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้เทคนิคสื่อประสมประกอบด้วยบทเรียนดังต่อไปนี้

1. หน่วยที่ 1 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ มีจำนวน 3 เรื่องดังนี้

1.1 ปัจจัยที่มีการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

1.2 สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค

1.3 เครื่องหมายมาตรฐาน

2. หน่วยที่ 2 เศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 4 เรื่องดังนี้

2.1 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

2.2 อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน

2.3 การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน

2.4 การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งที่ผลิตในชุมชน

3. หน่วยที่ 3 หน้าที่ของเงิน มีจำนวน 3 เรื่องดังนี้

3.1 ความหมายและประเภทของเงิน

3.2 หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ

3.3 สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้สื่อประสม จำนวน 10 แผน ได้แก่

1. หน่วยที่ 1 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ มีจำนวน 3 เรื่องดังนี้

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 ปัจจัยที่มีการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค

1.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 3 เครื่องหมายมาตรฐาน

2. หน่วยที่ 2 เศรษฐกิจพอเพียง มีจำนวน 4 เรื่องดังนี้

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

2.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน

2.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 3 การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน

2.4 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 4 การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน
ด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน

3. หน่วยที่ 3 หน้าที่ของเงิน มีจำนวน 3 เรื่องดังนี้

3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 1 ความหมายและประเภทของเงิน

3.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 2 หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบ

เศรษฐกิจ

3.3 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องที่ 3 สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขาย

แลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
จำนวน 20 ข้อ

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้หน่วยเรียนเศรษฐศาสตร์
ด้วยสื่อประสม

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. การสร้างและประเมินความถูกต้องเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ดำเนินการดังนี้

1.1 ออกแบบสื่อประสมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ได้ยึดหลักการสอนที่เรียงลำดับจาก
กิจกรรมดังนี้

- 1) สื่อประสมประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI พัฒนาทักษะการแก้ปัญหา
- 2) สื่อประสมเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยใช้บทบาทสมมติ
- 3) สื่อประสมอื่น ๆ

การใช้เทคนิคสื่อประสมร่วมกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการ
แก้ปัญหาในชั้นเรียนสำหรับ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม สารการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์เป็นเนื้อเรื่องที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับได้เรียงลำดับ
กิจกรรมดังนี้

- การเรียนรู้การเลือกซื้อสินค้าและบริการ
- การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
- หน้าที่ของเงิน

1.2 จัดพิมพ์เนื้อหาและจัดทำสื่อประสมและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

1.3 ประเมินความถูกต้องเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้เรื่องเศรษฐศาสตร์ โดยนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้องของหลักการโครงสร้างของสื่อ เนื้อหา และความเหมาะสมรูปแบบของสื่อประสมและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.4 ปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ สื่อประสมและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ให้ถูกต้องเหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

2.1 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียน วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์แล้วนำไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2.2 ขั้นตอนการจัดทำแบบทดสอบทักษะการคิดแก้ปัญหาท่อก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่ ออกแบบทดสอบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหารายวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ แล้วนำแบบทดสอบที่สร้างแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้านการวัดประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลและความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (construct validity) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้มีความเหมาะสมของจำนวนข้อกับระยะเวลา และความเป็นปรนัยของข้อคำถามการตรวจให้คะแนน ทำการจัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนแล้วบันทึกผลการสอบก่อนเรียนไว้ ทำการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในช่วงเวลาเรียนทุกสัปดาห์เป็นระยะเวลา 10 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทำการสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน และครูผู้สอนสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียน เจตคติที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการทดลองด้วยสถิติโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ SPSS (Statistical Package for the Social Science for Windows)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้างของเครื่องมือทุกฉบับโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
 - 1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดคำนวณ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 สถิติขั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.2 สถิติอ้างอิง ผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน-หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ค่าสถิติทดสอบค่าที (t-test dependent)

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ พบว่า สามารถพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม	4.83	0.29	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.89	0.19	มากที่สุด
3. เนื้อหา			
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.89	0.19	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.89	0.19	มากที่สุด
5. สื่อการจัดการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล			
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.89	0.19	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.90	0.18	มากที่สุด

จากตารางแสดงข้อมูล ผลการพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีค่าเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุดและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สาระสำคัญตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ โดยใช้สื่อประสม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

ตารางที่ 2 ภาพรวมการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์

การวัดผล	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-test	p-value
ก่อนเรียน	32	20	8.50	2.38	-16.480	0.000
หลังเรียน	32	20	17.66	1.64		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางแสดงข้อมูล ภาพรวมการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์โดยภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.66 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.50

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สื่อประสมมีเนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.69	0.47	มากที่สุด
2. สื่อประสมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.88	0.34	มากที่สุด
3. สื่อประสมช่วยให้เข้าใจ และจำเนื้อหาได้ง่าย	4.88	0.34	มากที่สุด
4. ใช้เรียนเสริมหรือเพื่อทบทวนบทเรียนเวลว่าง	4.56	0.50	มากที่สุด
5. ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนได้อย่างอิสระ	4.75	0.44	มากที่สุด
6. ผู้เรียนรู้สึกพอใจกับการให้ข้อมูลย้อนกลับของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	4.81	0.40	มากที่สุด
7. ผู้เรียนชอบเรียนด้วยสื่อประสม	4.72	0.46	มากที่สุด
8. สื่อประสมสามารถใช้สอนแทนครูได้	4.78	0.42	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. สื่อประสมทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชา สังคมศึกษา	4.69	0.47	มากที่สุด
รวม	4.75	0.43	มากที่สุด

จากตารางแสดงข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สื่อประสมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และสื่อประสมช่วยให้เข้าใจ และจำเนื้อหาได้ง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อประสมใช้ง่าย สะดวก ไม่ยุ่งยากและน้อยที่สุด ได้แก่ ใช้เรียนเสริมหรือเพื่อทบทวนบทเรียนเวลาว่าง ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. จากผลการพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้นมีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยใช้เทคนิคสื่อประสมสร้างความหลากหลายทางการเรียนรู้ และมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกัน ทำให้ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ ชนิกา บัวผื่น ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสารในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า สื่อประสมที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนมีการตรวจสอบคุณภาพของสื่อประสมและประเมินความเหมาะสมของสื่อแต่ละชนิด โดยผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพทำให้สื่อประสมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ชนิกา บัวผื่น, 2556)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงผู้เรียนได้ง่ายมีเนื้อหาที่ทันสมัยเหมาะสมกับนักศึกษาและการมอบหมายงานของครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องเนื้อหาวิชาและแบบฝึกให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสมทำให้นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้อง

ศศิณิสภา พัทธโรจน และคณะ ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาสื่อประสมตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการจัดการเรียนรู้การแกะสลักไม้ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลวิจัยพบว่าสื่อประสมทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ศศิณิสภา พัทธโรจน และคณะ, 2562)

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น เช่น มีสีสันมากขึ้น เนื้อหาเข้าใจง่าย มีรูปภาพมากขึ้น กระชับ ได้ใจความ ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย สอดคล้องกับสมชาย แก้วเจริญ ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดลำตะเคียน (วิริยศึกษา) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการอ่านทำนองเสนาะด้วยสื่อประสมประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เนื่องจากรู้สึกมีความเป็นอิสระที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปเรียนนอกเวลาและกลับไปเรียนที่บ้านได้ จึงรู้สึกมีความสุขในการเรียนเรื่องการอ่านทำนองเสนาะด้วยสื่อประสมประเภทคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (สมชาย แก้วเจริญ, 2556)

สรุป

การพัฒนาบทเรียนในหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้เทคนิคสื่อผสม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคำเที่ยงอนุสรณ์ ประกอบด้วยเนื้อหา การเลือกซื้อสินค้าและบริการ เศรษฐกิจพอเพียง และหน้าที่ของเงิน การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ และนักเรียนมีทักษะการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้สื่อประสมพบว่า สื่อประสมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และสื่อประสมช่วยให้เข้าใจ และจำเนื้อหาได้ง่าย สื่อประสมใช้ง่าย สะดวก ไม่ยุ่งยาก ใช้เรียนเสริมหรือเพื่อทบทวนบทเรียนเวลาว่าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ในการพัฒนาสื่อประสมเพื่อจัดการเรียนการสอนนั้น จะต้องมีการปรับปรุงหรือประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมกับเนื้อหาและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา เนื่องจาก

การจัดการเรียนการสอนต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นควรมีความยืดหยุ่นกับเนื้อหา ซึ่งผู้สอนควรมีความรู้รอบด้าน โดยเฉพาะสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจโลกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทำการวิจัย ควรเปลี่ยนกลุ่มให้หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาในการทำวิจัยให้มากขึ้น

2. ควรมีการพัฒนาบทเรียนหรือบูรณาการเข้ากับวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นการขยายแหล่งการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.

กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชนิกา บัวเฟียน. (2556). การสร้างสื่อประสมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สารในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ศศิณิสภา พัชรธนโรจน์ และคณะ. (2562). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นพร้อมสื่อประสม เรื่อง การจัดการเรียนรู้การแกะสลักไม้ สำหรับชุมชนและโรงเรียนในอำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่. เรียกใช้เมื่อ 15 กรกฎาคม 2564 จาก <http://cmruir.cmru.ac.th>: <http://cmruir.cmru.ac.th>

สมชาย แก้วเจริญ. (2556). การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts), 2(6), 1-13.